

Lesson Eight- דבר שבקדושה Its Origin And What It Represents

Source 1

יא. ב. ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם יוצר אור ובורא חושך עושה
שלוש ובורא את הכל המאיר לארץ ולדרין עליה ברחמים רבים
וטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית ב' א' יי יוצר המאורות.

The first ברכה of קריאת שמע that is recited by individuals praying alone each day according to the סידור of גאון.

Source 2

משנה מסכת מגילה פרק ד, משנה ג- אין פורסין את שמע ואין עוברין לפני התיבה ואין נושאים את כפיהם ואין קורין בתורה ואין מפטירין בנביא ואין עושין מעמד ומושב ואין אומרים ברכת אבליים ותנחומי אבליים וברכת חתנים ואין מזמנין בשם פחות מעשרה.

Translation: Mishnah. The introduction to the Shema is not repeated, nor does one pass before the ark, nor do the priests lift their hands, nor is the Torah read publicly nor the Haftarah read from the prophets, nor are halts made at funerals, nor is the blessing for mourners said, nor the comfort of mourners, nor the blessing of the bridegrooms, nor is the name of G-d mentioned in the invitation to say grace, except in the presence of ten.

Source 3

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כא' עמ' ב'-אמר רב הונא: הנכנס לבית הכנסת ומצא צבור שמתפללין, אם יכול להתחיל ולגמור עד שלא יגיע שליח צבור למודים - יתפלל, ואם לאו - אל יתפלל; רבי יהושע בן לוי אמר: אם יכול להתחיל ולגמור עד שלא יגיע שליח צבור לקדושה - יתפלל, ואם לאו - אל יתפלל. במאי קא מפלגי? מר סבר: יחיד אומר קדושה; ומר סבר: אין יחיד אומר קדושה. וכן אמר רב אדא בר אבהו: מניין שאין היחיד אומר קדושה - שנאמר: (ויקרא כ"ב) ונקדשתי בתוך בני ישראל - כל דבר שבקדושה לא יהא פחות מעשרה. מאי משמע? דתני רבנאי אחוה דרבי חייה בר אבא: אתיא תוך תוך. כתיב הכא: (ויקרא כ"ב) ונקדשתי בתוך בני ישראל וכתוב התם: (במדבר ט"ז) הבדלו מתוך העדה הזאת, מה להלן עשרה, אף כאן עשרה. ודכולי עלמא מידת מפסק לא פסיק.

Translation: R. Huna said: If a man goes into a synagogue and finds the congregation saying the Tefillah, if he can commence and finish before the reader reaches 'We give thanks', he may say the Tefillah, but otherwise he should not say it. R. Joshua b. Levi says: If he can commence and finish before the reader reaches the Sanctification, he should say the Tefillah, but otherwise he should not say it. What is the ground of their difference? One authority held that a man praying by himself does say the Sanctification, while the other holds that he does not. So, too, R. Adda b. Ababah said: Whence do we know that a man praying by himself does not say the Sanctification? Because it says: I will be hallowed among the children of Israel; for any manifestation of sanctification not less than ten are required. How is this derived? Rabinai the brother of R. Hiyya b. Abba taught: We draw an analogy between two occurrences of the word 'among'. It

תפלה בציבור Participating In

is written here, I will be hallowed among the children of Israel, and it is written elsewhere. Separate yourselves from among this congregation. Just as in that case ten are implied, so here ten are implied. Both authorities, however, agree that he does not interrupt the Tefillah.

Source 4

אורה חיים סימן קצב הקדמה-תוב בזוהר ריש פ' דברים: שיאמר הב לן ונברך כי כל מילי דקדושה בעי הזמנה. ומזה נהגין בל"א לומר רבותי מי"ר וועליין בענשיין ודן עונין יהי שם יי' מבורך מעתה ועד עולם.

Translation: Read what is found in the Zohar in the beginning of Sefer Devarim: that it is necessary to precede Birkat Hamazon with the words: "come let us Bless" because all words of kedushah require an invitation. From this rule we began the practice that one says (in Yiddish) Robosai Mir Villin Benchen and those around him answer YiHi Shem Hashem Mivorach Mai-Ata V'Ad Olam.

Source 5

ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה ט-והמצוה התשיעית היא שצונו לקדש השם. ודוא אמרו (אמור כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל. וענין זאת המצוה אשר אנחנו מצווים לפרסם האמונה הזאת האמתית בעולם ושלא נפחד בהיזק שום מו"ק. ואע"פ שבא עלינו מכריה גובר יבקש ממנו לכפור בו יתעלה לא נשמע ממנו אבל נמסור עצמנו למיתה.

Translation: The Ninth Positive Mitzvah is to Sanctify G-d's name. The source for this Mitzvah is the verse: And I will be sanctified within the Jewish People. With this Mitzvah we are commanded to make known that our beliefs represent the true beliefs in the world and we should not fear that anyone will harm us. Although a great force may come upon us which demands that we deny our beliefs in G-d, we should not heed that force but instead we should allow ourselves to die.

Source 6

The connection between **קידוש ה'** and a **דבר שבקדושה** is brought home by Rabbi Dr. Norman Lamm, former President of Yeshiva University and currently Rosh HaYeshiva of REITS in his book *The Shema-Spirituality and Law in Judaism*. In Chapter 9, entitled: **ברוך שם כבוד** ("Blessed Be the Name of His Glorious Kingdom Forever and Ever") (**מלכותו לעולם ועד**): *The Interloping Verse*, (p. 70), Rabbi Lamm lists three elements that are articulated in that verse. The third element contributes to our discussion:

c. The Liturgical Sanctification of the Divine Name (**קידוש ה' בדברים**). The Halakha teaches that the Divine Name is sanctified not only by an act of martyrdom, and not only by exemplary moral conduct, but also by proclaiming faith in G-d's holiness in public prayer. In all such cases of liturgical **קידוש ה'**, such as the recitation of the **קדיש**, the **קדושה** or **ברכו**, the mitzvah is performed in the form of a dialogue: the reader issues the summons to perform the sanctification, and the congregation responds. The verse **ברוך שם כבוד** represents such a response to the mention of the divine Name(s) in the Shema.

תפלה בציבור Participating In

Source 7

Rabbi Nosson Ortner, Chief Rabbi of Lod in his **ספר יד נתן** adds to Rabbi Lamm's point:

אורה חיים סימן כח'–יא' – דהא דילפינן התם מונקדשתי דבעינן עשרה, כולל שני ענינים הא' דכל דבר שבקדושה בעינן עשרה וזה אסמכתא ומדרבנן, בדברי הר"ן, וכדאיתא התם דיש דברים שתקנו רבנן דיהא בעשרה, משום דמיקרי דבר שבקדושה, כגון קריאת התורה וברכת כהנים וכלשון התר"י ברכות כ"א: דכל דבר שבקדושה; אינו רוצה לומר כל דבר שיש בו קדושה, אלא ה"ק כל דבר שדחתקן לאומרו בעשרה מתחילה משום קדושה, אינו בפחות מעשרה. והדבר הב', דאמירת דברים שתוכנם קידוש השם, יש לעשותו בעשרה וזה מן התורה, אף דעצם חיוב אמירתם הוא מדרבנן, כיון דזה ממש ענין של ונקדשתי יש לעשותו בעשרה כאשר הוא נעשה. וכאשר אומרים אותם מקיימים מצוה מן התורה של ונקדשתי.

Translation: The rule that you need ten men to recite a Matter of Holiness which was derived from the verse: And I will be sanctified, contains within it two elements. First, that the rule requiring ten men to recite any Matter of Holiness is supported by a verse from the Torah but really is only a Rabbinical law as we learned: there are matters that were authored by our sages that can only be recited in the presence of ten men because they are Matters of Holiness, such as reading the Torah and the blessings of the Kohanim as the Talmud says: all Matters of Holiness. The Talmud was not teaching us that all matters that have holiness need to be recited in a group of ten men. Instead the Talmud meant to teach us that any prayer that was composed to be recited in the presence of ten men because of its holiness cannot be recited except in the presence of ten men. Second, that the rule that matters that have within them the sanctification of G-d's name must be recited in the presence of ten men is a requirement of the Torah even though the underlying matter was founded by Rabbinical decree. Because it is a rule that was learned from the word in the Torah: V'Nikdashiti, the rule requires that it must be recited in the presence of ten men. When we recite those matters we are fulfilling a requirement from the Torah to sanctify G-d's name.

Source 8

Newsletter 2-18-Although the **נמרא** articulates the rule as: ten men must be present in order to recite a **דבר שבקדושה**, the rule can also be stated in the reverse: when ten men congregate together, it is necessary to perform the **מצוה** of **קידוש ה'** by performing what Rabbi Lamm describes as **קידוש ה' בדברים**. When ten men congregate together to **פורם**, it is necessary to recite **ברכו** as an act of **קידוש ה' בדברים**. When ten men congregate together to eat a meal, it is necessary to recite **נברך אלוקינו** as an act of **קידוש ה' בדברים**. We already noted this concept in practice when we studied the origin of **קדיש**. We learned that **קדיש** was recited at a funeral because ten men congregated to perform the **מצוה** of burying someone.

Source 9

טור א"ח סימן נט'–וקדושה שביוצר כתב הרמב"ם ז"ל שאין היחיד אומר אותה וכן כתב רב נטרונאי אלא אומר עונים באימה ואומרים ביראה קדוש וברוך. וא"א הרא"ש ז"ל כתב

תפלה בציבור Participating In

שיחיד יכול לומר שאינו בא עתה לקדש אלא סיפור דברים היאך המלאכים מקדשים ולא דמי לקדושה שבתפלה שאומר נעריצך, שאותה ודאי אינה בפחות מ'. והכי איתא במסכת סופרים קדושה שביוצר אור ושכסדר קדושה יחיד אומר אותה שאינה אלא סיפור דברים.

Translation: Concerning the Kedushah that is found in the Yotzair Bracha, the Rambam wrote that an individual should not recite it. So too wrote Rabbi Natroni that an individual only recites the words: Onim B'Aima and V'Omrin B'Yirah Kadosh Oo'Baruch. The Rosh wrote that an individual may recite Kedushah in the Bracha of Yotzair because the individual understands that he may not sanctify G-d's name while praying alone but he can relate in narrative form how the angels sanctify G-d's name. Moreover what the individual says is missing the invitation that opens the Kedushah in Shmona Esrei; i.e. Na'Aritzcha which can only be recited when ten men are present. There is also proof from Masechet Sofrim where it is written that an individual may recite the Kedushah that is found in the Bracha of Yotzair and in Oo'Vah L'Tzion because in both prayers the individual is reciting the Kedushah in narrative form.

Source 10

אורח חיים סימן נט' סעיף ג' – י"א שהקדושה שביוצר, יחיד אומרה, לפי שאינה אלא סיפור דברים. וי"א שיחיד מדלגה, ואינה נאמרת אלא בציבור. ויש לחוש לדבריהם וליזהר שיחיד יאמרנה בניגון ושעמים כקורא בתורה. הגה: וכבר פשט המנהג כסברא ראשונה, ויחיד אומר אותה. וכשעונין קדושה זאת אומרים אותה בקול רם.

Translation: There are those who hold that the Kedushah which is part of the Yotzair Bracha an individual may recite because it is a narrative. Then there are those who hold that an individual should omit that Kedushah because it should only be recited in the presence of ten men. Those who hold that the Kedushah be omitted by an individual have a valid concern. It is best that when an individual recites that Kedushah that he recite it with the tune of Torah reading so that it appears that he is studying the verses. Ramah: The custom that an individual recite the Kedushah in the Bracha of Yotzair has already spread to most communities. An individual may recite this Kedushah. In the presence of ten men, when the congregation answers in this Kedushah, the congregation should answer in a loud voice.

Source 11

תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק א' הלכה ט' – אילו ברכות שפותחין בהן בברוך כל הברכות כלן פותחין בברוך חוץ מברכה הסמוכה לשמע וברכה הסמוכה לברכה אחרת שאין פותחין בהן בברוך. ואין עונין עם המברך; ר' יהודה היה עונה עם המברך ק' ק' ונו' וברוך ונו' כל אילו היה קורא ר' יהודה עם המברך.

Translation: These are the Brachot which begin with the word Baruch: all the Brachot begin with the word Baruch except for the Bracha that is connected to Shema and any other Bracha which is connected to another Bracha which does not begin with the word: Baruch. We do not recite a Bracha on our own after a person recites a Bracha on our behalf. Rav Yehudah says: I would repeat what the prayer leader recited after the prayer leader recited the words: Kadosh, Kadosh, Kadosh and Baruch Kvod. Those two verses Rav Yehudah would recite after the prayer leader recited them.